

NOVIOCACTUM

Digitale nieuwsbrief van de afdeling Nijmegen van
Succulenta

Jaargang 3 nummer 11, november 2018

Gymnocalycium carminanthum in redelijk vlak terrein.

SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE AFDELING NIJMEGEN

Theo Heijnsdijk 0487 – 542704
voorzitter th.heijnsdijk@gmail.com

Johanna Jongekrijg 0485 - 880300
penningmeester jjongekrijg@ziggo.nl

Riet Maessen 024 – 3440425
secretaris rietmaessen@xs4all.nl

BIBLIOTHECARIS

Lieda Dekker 0487 – 561803
 liedadekker@icloud.com

REDACTIE NOVIOCACTUM

Theo Heijnsdijk 0487 – 542704
 th.heijnsdijk@gmail.com

Contributie: € 15,- per jaar.
gironummer NL12ABNA0805932216 tnv J. Jongekrijg en/of T.
Heijnsdijk.

Bijeenkomsten:
Elke eerste dinsdag van de maand bij HELICON opleidingen,
Marga Klompélaan 37, 6532 SB, Nijmegen. Aanvang 19.30
precies.

UITNODIGING

Op **dinsdag 13 november** willen we zo veel mogelijk planten op de tafels. Neem bijvoorbeeld alle planten mee waarvan je de naam zou willen weten. En planten waar je iets over wilt vertellen of vragen. De plant groeit bijvoorbeeld niet goed of wilt niet bloeien. Of hij heeft een vreemde aantasting of iets dergelijks. Allemaal meebrengen! Ook zaaisels die goed gelukt zijn, of juist niet, zijn interessant.

Dus: planten meebrengen!

Op **dinsdag 18 december** krijgen we weer de roemruchte macrokwis van Mireille.

Als opwarmertje onderstaande foto van Wilma Slegers uit de kwis van 2010.

VERSLAG

Bijeenkomst van dinsdag 2 oktober.

Er was weer eens ouderavond wat betekent dat het dan lastig is om te parkeren. Ludwig zou een praatje gaan houden over zijn reis naar Argentinië in januari van dit jaar. Toen pc en beamer aan de praat waren gebracht- dit is altijd een beetje spannend- bleken er op dat moment slechts 7 leden te zijn. Theo en ik hadden afmeldingen ontvangen van de dames Annie en Tonnie, verder van Piet, Tijs, Antoon en Kees (Nia en Jac kwamen later). Via Ludwig ontvangen we de groeten van Jan Reynen.

Als Theo de aanwezigen verwelkomt heeft gaat hij verder met de brief van het bestuur van Succulenta en hij veronderstelt dat wij het gelezen hebben. Deze brief gaat o.a. over de jubileumbijeenkomst volgend jaar, over privacygegevens en aanvraag Anbi-status. Een en ander moet nog nader worden uitgewerkt. Er zal een speciale bijeenkomst zijn op 10 november in de Uithof. Nadere berichtgeving volgt.

Gymnocalycium bruchii, direct op de eerste dag gevonden.

Dan kan Ludwig beginnen met zijn presentatie. Zijn reisgenoten waren deze keer Volker Schädlich en Reiner Sperling. Ze gingen vooral op zoek naar Gymno's.

Allereerst werd er gevlogen op Buenos Aires en vervolgens een vlucht naar Cordoba (zo'n 700 km). Met een gehuurde auto werd er verder gereisd. De eerste plantenfoto was een *Gymnocalycium bruchii* en er zouden nog vele natuuroptnames van voornamelijk gymno's volgen. In het park Los Torrones (dit betekent rotsformaties) werd *Gymnocalycium pinalii* gevonden, een plant die pas 2 jaar geleden beschreven is. Intussen vertelt Ludwig natuurlijk het een en ander over de plekken waar hij en zijn reisgenoten doorheen reizen. Zo moet je cactussen NIET zoeken waar veel gras groeit maar juist vooral op plekken waar veel steenslag is. En daar zie we dan een *Gymnocalycium kuehhasii*. De reis gaat verder over de Camino Real: "koninklijke weg". De Jezuïten zijn daar doorheen getrokken. En om de indianen te bekeren werden er kloosters opgetrokken. Doordat ze plantenkenner waren zijn er toen wel vindplaatsen van planten bekend geraakt, maar hebben ze ook ongewild planten verhuisd. Er volgen natuuroptnames en nogal vaak zijn de planten op een of andere manier niet gaaf. En dit is volgens Ludwig heel normaal. Ook in de natuur is niet alles perfect. Ludwig belooft een andere keer verder te gaan, want het is alweer veel te snel 22.00 uur. Hij eindigt met een prachtige *Gymnocalycium bodenbenderianum*. Op de volgende bladzijden nog wat impressies van de reis.

Dank maar weer. De volgende keer bokbiertjes..... 😊

Riet Maessen

(Alle foto's zijn van Ludwig)

Gymnocalycium lumbrerasense, een zusje van *G. marsoneri*.

Gymnocalycium catamarcense var. *ensispinum*.

Een welkome afwisseling, *parodia*.

Ook zuilen zijn prachtig.

Het had een beetje geregend.

Dit was te veel water om doorheen te rijden.

Tephrocactus molinensis, natuurlijk bij Molinos.

Met zo'n landschap verlang je er naar om weer terug te gaan.

REALISEREN VAN EEN CACTUSHOEK BIJ HORTUS NIJMEGEN – BRAKKESTEIN

Begin juli 2018 had onze Riet contact gehad met Helma, vrijwilliger bij de Hortus Nijmegen. Een groep vrijwilligers plus mensen met een rugzakje, voeren onder leiding van twee vaste werknemers al de nodige werkzaamheden uit. Er was een plannetje geboren om een plek met succulenten in te richten. Helma had zich opgeworpen om contact op te nemen met Succulenta afdeling Nijmegen voor hulp/advies hoe één en ander aangepakt kon worden.

Riet pakte kordaat het plan bij de horens en verzocht de leden voor inbreng van planten of hulp bij het realiseren van het plan. Helaas kwam weinig respons van de leden totdat ondergetekende dacht: misschien is het ook een object om leden te winnen.

Een afspraak gemaakt met Helma en samen de tuin en opstallen rondgelopen om een indruk te krijgen. Er kwam gelijk al een probleem boven water, waar reeds een tafel ingericht was met wintervaste vetplanten en Haworthia's (?) kon niet gestookt worden.

Op het buitenterrein zag ik grote kunststof schalen liggen, deze waren door onze burgemeester meegebracht uit Venlo, restant van de Floriade. Ik dacht "bingo" even een rekensommetje: schalen, grote composthoop, straattegels en grote keien voor decoratie = mooie combinatie om een leuk ornament te maken. Ik zag het al staan, schaal op een zuil van tegels (waar kleine kinderen niet makkelijk bij kunnen) en beplanting met wintervaste opuntia's met grote gele bloemen. Daar heb ik zat van.

Voorgesteld om met een paar mensen mijn plan uit te werken. OK, goed plan. Na diverse mailtjes, er kon maar geen datum geprikt worden, wat geïrriteerd geworden. Later kwam het wijze (?) besluit van de tuincommissie dat de cactussen niet bij de

buitencollectie paste. De deskundigen (!) vonden dat de cactustafel naast de succulententafel in de schuur/kas beter uit kwam.

OK, het is een leuke formatie geworden, de potgrond afgedekt met grove lava, wel Helma nog geadviseerd om wat andere soorten Opuntia's en b.v. Echinocereusen er tussen te zetten. Mijn taak zat er op, geestelijk wat vermoeid wel met twee mooie boeken over Hortussen naar huis.

Er is beloofd dat op de Website van de Hortus een vermelding komt dat de inrichting van de tafel gesponseerd is door Succulenta Afdeling Nijmegen en dat er ook een naambordje op de tafel komt. Nu maar afwachten of de planten gaan bloeien of van de stress in de wolluis schieten.

Ton Ramak.

Op de volgende bladzijde een impressie van de opstelling. De vrouw op de foto's is de eerder genoemde Helma.

Ton bezig met het inrichten van de succulententafel.

Mocht iemand nog (niet kougeloefige) planten overhebben, denk er dan eens over om die aan deze tuin te schenken.

REALISEREN VAN EEN CACTUSHOEK BIJ HORTUS NIJMEGEN – BRAKKESTEIN – VERVOLG

Wie weet de namen van de planten op onderstaande foto's? Ze staan in de cactushoek van de vorige bladzijden.

Gelezen: de wekelijkse kolom van Romke van de Kaa in De Gelderlander.

Die 25 graden vorst is zwaar overdreven. Waarschijnlijk heeft hij meer verstand van echte tuinplanten.

Eigen tuin eerst Romke van de Kaa

Planten met obesitas

Bijna niemand weet dat je een agave gewoon in de tuin kunt planten. Ze kunnen makkelijk 25 graden vorst aan.

Agavesiroop vind je vooral in de boodschappentas van gezondheidsfreaks. Soms wordt de siroop misleidend agavenectar genoemd. Als je van zoetheid houdt, is het een stuk goedkoper om de suikerpot leeg te eten, maar agavesiroop, die grotendeels uit fructose bestaat, koop je voor veel geld bij de gezondheidswinkel. Dat wil niet zeggen dat agavesiroop gezond is.

Maar laat ik me niet op glad ijs begeven. Ik wil het hebben over obesitas bij planten, over vetplanten. Succulenten, met een mooi woord.

Vetplanten zijn vooral bekend van de vensterbank. Daar zijn zij een uit-

komst voor mensen die wel graag een kamerplant willen, maar geen tijd of interesse hebben om ervoor te zorgen. Vetplanten kun je rustig een paar weken aan hun lot overlaten zonder dat ze overlijden aan de gevolgen van verwaarlozing. We kennen ze allemaal van oma's vensterbank: de sanseveria, de lidcactus en de christusdoorn.

Ook de agave wordt gerekend tot de succulenten. Velen weten dat je er tequila van kunt maken, sommigen dat je er agavesiroop uit kunt winnen, maar bijna niemand weet dat je een agave gewoon in de tuin kunt planten. Er zijn meer dan tien soorten die met gemak 25 graden vorst kunnen doorstaan. En daarmee ben ik terug bij die agavesiroop.

Want daarin schuilt het geheim van vorstbestendigheid: de suiker in agaveblad werkt als antivries. Vocht waarin suiker is opgelost bevriest minder snel dan water en door hun suikerspiegel te verhogen kunnen planten lage temperaturen doorstaan.

Want in de woestijn, waar de agaves groeien, is het overdag wel

heet, maar 's nachts kan het stevig vriezen.

En de agave is niet de enige plant die deze truc heeft uitgevonden. De plantengeslachten huislook, sedum, en minder bekende vetplanten met namen als delosperma, cotyledon, aloinopsis en crassula kennen allemaal soorten die zeker -20°C kunnen doorstaan.

Suiker

De suiker in agaveblad werkt als antivries. Zo doorstaat de plant lage temperaturen.

Tuingoeroe Romke van de Kaa vertelt elke week hoe je een lustoord maakt van een dorre lap grond.

Vorst is geen vijand van deze winterharde vetplanten, maar vocht des te meer. Vetplanten in de tuin gaan 's winters niet dood doordat ze bevri-

zen, maar doordat ze verrotten. Mensen die op zandgrond tuinieren hoor je vaak klagen: rozen willen niet groeien op zand, riddersporen houden er niet van en de floxen hangen na drie dagen zonder regen al slap. Dat moge zo zijn, maar de kunst van tuinieren is juist het aanpassen van planten aan de grond, in plaats van de grond aan de planten. Van zand maak je geen vruchtbare grond, hoeveel compost je er ook op gooit.

Met een succulententuin is de zandtuinier nu eindelijk eens in het voordeel. Het kan zelfs voorkomen dat zand nog te veel vocht vasthoudt, en daarom met grind moet worden verschaald. Wie gelijke tred wil houden met de klimaatverandering, houdt onmiddellijk op met het bemesten van zijn tuin, laat een vrachtwagen vol grind komen, mengt dit door zijn grond, en legt zich toe op het scheppen van een tuin vol winterharde succulenten.